

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 28, szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 121. SZÁM

Tervszerűen és kitartó munkával

Az ország valamennyi dolgozója határtalan örömmel fogadta a májusi esőket. Mintha csak rendelésre történt volna: alig, hogy befejeződött a vetési esata, földalá került a sok drága vetőmag, megeredtek az ég csatornái. Lesz kenyér, kukorica, burgonya, zöldség. Lesz fű és takarmány az állatoknak. Olesőbb lesz a mindennapi eledel, könnyebben tudjuk ellátni a gyárak, üzemek és bányák dolgozóit, olesőbb lesz majd az ipari áru. Lám alig, hogy megeredt az eső, a piac híréi is kénytelenek voltak olesóbban árusítani portékáikat. De különös örömmel és meglepődéssel fogadták a bőséges esőket dolgozó földműveseink. Most már tudják, hogy nem hiába fáradtak. Munkájuknak meg lesz a gyümölcse. A májusi esők sokat javítottak az őszi vetéseken, erőteljes fejlődnek a tavasziak — számolnak be az ország minden részéből a jelentések, tudósítások és a lapjainkhoz érkező önkéntes levelek.

A májusi esők feletti öröm kifejezése mellett felvinci leveleznők, Schönauer József a következőket fűzi jelentéséhez: „Dolgozó földműveseink csak most látják, hogy mit jelent a tervszerű munka. Csak most örvendeznek igazán azon, hogy a Román Munkáspárt utmutatásait követve igyekeztek minél hamarabb bevetni a földeket, s nem hallgattak a nagygazdák bölcsességére, akik ellene voltak a korai vetésnek. Ha rájuk hallgattak volna, akkor igen sok vetőmagot még a hámbanba ért volna a májusi eső. A felvinci dolgozó földművesek éppen ezért úgy határoztak — írja a továbbiakban —, hogy a községit vetési bizottság és a hátrészfelelősök továbbra is ellenőrzik a vetéseket és a további munkálatokat, kerülhetetlenül lesznek mindazokra, akik hanyagsággal, vagy nemtörődomséggel szabotálni próbálják a termés mennyiségét és minőségét.”

Ezek a sorok akaratlanul is az üzemek öntudatos munkásainak fogadalmára emlékeztetnek. Arra, hogy az ipari munkások bármilyen szép eredményeket is értek el a május elseje tiszteletére rendezett szocialista munkaversenyben, nem pihennek babáikon, hanem újabb versenybe indulnak. Még többet, még jobbat, még olesőbb árut akarnak termelni, mert tudják, hogy csak így járulnak hozzá az ország megerősítéséhez, a dolgozók életszínvonalának emeléséhez, a szocializmus alapjainak építéséhez. Így kell escelekedni az öntudatos dolgozó földműveseknek is.

A tavaszi vetési esata sikerei és tapasztalatai arra kell ösztönözzék a falvak dolgozóit — akár csak a felvincieket —, hogy a további munkálatokat is ugyanolyan lendülettel, ugyanolyan tervszerűséggel végezzék, mint ahogy a vetési munkálatokat végezték. A bőséges májusi esőkben sürsüdülik, erősödik az őszi vetés. De sürsüdülik, hokrosodnak még inkább a gyom. Sürgősen el kell végezni hát a gyomirtást. De a legtöbb helyen hajladoszik már a szőlőben a kukorica sötét levele. Három-négy leveles a napraforgó. Kibújt a répa, lombosodik a krumpli. Hozzá kell hát kezdeni haladéktalanul a kapáláshoz. Gondozni kell a zültséget. A gyomosodástól megmentve termé-

Csak a szovjet javaslat alapján lehet Németország egységét biztosítani

— hangsúlyozta Visinszkij a Külügyminiszterek Tanácsa tegnapi ülésén

PARIS. (Agerpress.) — A Külügyminiszterek Tanácsának május 25-i ülésén A. J. Visinszkij elnökölt. Napirenden ismét Németország egységének kérdése szerepelt.

Elsőnek A. J. Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere szólalt fel, aki válaszolt Acheson amerikai, Schuman francia és Bevin angol külügyminiszterek előző napi megjegyzéseire.

— Acheson ur biztosított — mondotta Visinszkij —, hogy az Egyesült Államok Németországgal szembeni politikája a potsdami egyezményből indult ki és tulajdonképpen minden, a potsdami egyezményben foglalt határozatot végre is hajtottak Németország amerikai megszállási övezetében. Vagyis: a náciitlanítást és hadmentesítést majdnem befejezték, az összes háborus bűnösöket felelősségre vonták és megbüntették és — amint Acheson ur hangoztatta — „a német nép demokratikus alapokon kezd tevékenykedni.” Igaz, hogy Acheson ur azonban hozzátette: a náciitlanítást csak „majdnem” valósították meg és Nyugat-Németországban ha nem is mind, de „sok” szervezeti működik demokratikus törvények alapján és szellemében.

— A maga részéről — folytatta Visinszkij —, Schuman ur elismerte, hogy a német kérdés megoldásánál a potsdami egyezményből kell kiindulni. Ami pedig Bevin urat illeti, ő nyíltan kijelentette, hogy „az angol kormány minden erőfeszítést megtett a potsdami egyezményben foglalt maradéktalan tiszteletben tartására.”

— Bevin ur a potsdami egyezmény 15. cikkelye c) pontjára hivatkozott — folytatta Visinszkij —, mely a szövetséges ellenőrzés bevezetésének szükségéről beszél. Ez a pont az alapanyagok és termékek zónaközi elosztására vonatkozik. De miért választotta ki éppen ezt a pontot Bevin ur? Miért nem említette ugyanazon cikkely a) pontját, mely az ipar, lefegyverzés és hadmentesítés végrehajtásának szükségére vagy a d) pontra, mely a német ipar ellenőrzésére vonatkozik abból a célból, hogy elejét vegye Németország háborus hatóképessége kifejlődésének?

— Bizonyos okból Bevin ur nem említette a 14. cikkelyt sem, mely szerint a megszállás tartamára Németország egyetlen gazdasági

egységnek tekintendő és nem beszélhet a potsdami egyezmény több más fontos pontjáról sem.

KÖTELEZŐEK A POTS-DAMI HATÁROZATOK!

— Mindenesetre — állapította meg Visinszkij —, az Egyesült Államok, Franciaország és Nagybritannia külügyminiszterei tegnapi beszédeikben elismerték azt, hogy a potsdami egyezményben foglalt kötelezőek rájuk és kormányaik Németországgal szembeni politikájára. A három külügyminiszter különben kifogásokat keresett a szövetséges ellenőrzés helyreállításának ellenzésére. Schuman ur szerint a négyhatalmi szövetséges ellenőrző bizottság

helyreállítása „egy lépést jelentene hátrafelé.”

— Hogyan egyeztethető ez össze azzal, hogy ez év áprilisában Washingtonban a három nyugati megszálló hatalom egyezményt kötött, melynek értelmében képviselőikből alakítandó közös bizottság gyakorolja az ellenőrzést a három nyugati övezetben? Ezek szerint a háromhatalmi ellenőrzés egy lépés előre, a négyhatalmi pedig egy lépés hátra?

— A szovjet küldöttség ezért nem fogadhatja el — hangsúlyozta Visinszkij — meggyőzőnek azokat az érveket, melyeket azzal a javaslatával szegtek szembe, hogy állítsák helyre a négyhatalmi szövetséges ellenőrzést. Termé-

zetesen mondhatják azt, hogy „mi ellenezük a szövetséges ellenőrző bizottság tevékenységét, mert az nem határozhat szótöbbséggel, csak egyhangulag, ez pedig zavar bennünket és ezért elfogadhatatlan számunkra.”

— Mi azonban azt javasoljuk, hogy a potsdami egyezmény alapján állítsuk helyre a négyhatalmi szövetséges ellenőrző bizottságot, — mondotta Visinszkij, — majd utána kifejtette a szovjet küldöttség javaslatait egész Németország államtanácsának felállítására.

— Javaslataink reális és hatékony lépést jelentenek Németország egységének biztosításának útján — fejezte be a Szovjetunió külügyminisztere.

Megkészszerződött a szovjet munkások keresete

MOSZKVA (Agerpress) — Tegnap kezdődött meg Moszkvában az Orosz Szocialista Tanácsköztársaság Legfelsőbb Tanácsának harmadik ülésszaka.

A szovjet kormány részéről jelen voltak Szernik, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának az elnöke, M. A. Suslov, P. C. Ponomarenko és G. M. Popov, a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Bizottságának titkárai, valamint a Legfelsőbb Tanács és a kormány számos képviselői. Napirendi pontok elfogadása után Szafronov képviselő beszámolt az Orosz Szocialista Tanács Köztársaság iparának fejlődéséről. Rámutatott arra, hogy 1948-ban a termelési színvonal 19 százalékkal túlhaladta az 1940. évi termelést. Ez év első negyedében újabb jelentős sikereket ért el.

Az Orosz Szocialista Tanácsköztársaság dolgozói életszínvonalának megjavításával kapcsolatban Szofro-

nov rámutatott arra, hogy a háboru utáni öt éves Terv első három évében 28 millió négyzetméternyi területen építettek lakásokat. Ezek közül 407 ezer lakást a kolhozok dolgozói számára építettek. A bérek 1948-ban 1947-hez viszonyítva megkészszerződtek. Az Orosz Szocialista Tanácsköztársaság állami költségvetése 51 mil-

liárd 687 millió rubel bevételt és 51 milliárd 572 ezer rubel kiadást ír elő. A költségvetési felesleg így 115 millió rubelt tesz ki. A költségvetésből 9 milliárd 635 millió rubelt nemzetgazdasági és 36 milliárd 625 millió rubelt társadalmi és kulturális célokra fordítanak.

83 milliárdos deficitet mutat a francia költségvetés

Az Agerpress párisi jelentése szerint a francia nemzetgyűlés megkezdte a kormány újabb pénzügyi terveinek megvitatását. A kormány újabb adókkal akarja a költségvetésben mutató 83 milliárd frankos hiányt fedezni. A deficit legfőbb oka a katonai kiadások fokozása és a vietnami háboru elhuzódása.

A vita során Gaston Augé kommuni-

nista képviselő kijelentette, hogy a költségvetési hiány a fegyverkezési kiadások következtében állt elő. Franciaország gazdasági helyzete egyre rosszabbodik, a dolgozók vásárlóereje csökken és ezt a francia nép nem akarja eltűrni.

Egységes Németországot követel a német nép

BERLIN (Agerpress) — A TASS ügynökség berlini jelentése szerint a külügyminiszterek tanácsa ülészakának megnyitása napján a német nép béke- és egységkongresszusának türringiai bizottsága felhívással fordult Németország lakosságához, melyben kérte, hogy teremtsenek erős nemzeti árvonalat Németország egységének kivívásáért és a békeszerződés megkötéséért.

Az angol kormány kiszolgáltatja Franconak José Diaz halálraítelt demokrata harcost

Londonból jelent az Agerpress: Clutter Ede angol belügyminiszter bejelentette, hogy az angol kormány jóváhagyta Franconak Diaz antiszocialista harcos kiadatására vonatkozó kérését. A brit kabinetnek ez az eljárása éppen olyan törvénytelen, mint Gerhardt Eisler fogvatartása, mert Diazt láthatóan halálraítelték és kiadatása esetén Franco próbékjei végrehajtják rajta a halálos ítéletet.

Egyébként Eisler kérését, hogy ővadék ellenében engedjék szabadon az angol törvénytelen elutasította. Az angol kormány az amerikai külügyi hivatal Eisler kiadatására vonatkozó kérésére adott válasza még ismeretlen.

nyelinket, szabadabbá tesszük számunkra a fellődést és megőrizzük a föld nedvességét. De ezek mellett gondolni, permetezni kell azokat a gyümölcsfáinkat is, amelyeket sok helyen kárleány rovarok támadtak meg. S mennyi más munka még!

Az állami mezőgazdasági gép- és traktorállományok dolgozó szocialista munkaversenybe kezdtek az arató- és eséplőgépek kijavítására. A nagykarolyi és a femesmegyei billédi traktorállományok dolgozó órára kiszámították, hogy mennyi idő szükséges egy-egy gép második, harmad-, vagy negyedszori javításához és vállalták, hogy június 10-ig valamennyi gépüket üzemképes állapotba hozzák. Ugyanigy kell készülnie a dolgozó földműveseknek is az aratásra és a eséplésre. S azt megelőzően a szocializálásra. A fagyosított földet újra kell szántani és újra kell vetni lehetőleg zöld takarmánnyal.

Am azt is tudniuk kell a falvak dolgozóinak, hogy ez a rengeteg munka igen sok lehetőséget

adhat a nép ellenségeinek a kártevésre. A falu kizsákmányolói, a kulákok tühh helyen már a vetéskor megpróbálták szemetes vetőmagot vetni s bizonyos, hogy most halogatni próbálják majd a gyomirtást, a kapálást és a gyümölcskezelést. Az ellenségek tehát nem szabad lazulni. A jó terméskülátások még bőszebbé tesszik ellenségeinket. Kemény osztályharcot kell ellenük folytatni. E munkában nagy felelősség hárul a demokratikus tömegszervezetekre s így a Magyar Népi Szö-

vetségre is. A Román Munkáspárt utmutatásait követve, segítséget kell adniuk a dolgozóknak, ellenőrizniük kell a munkát, kemény harcot kell vívni az osztályellenség ellen.

A tavaszi vetési esatát megnyertük. De a háboruban sem a győz, aki az első ütökötet megnyeri, hanem aki szívósan, tervszerűen tud küzdeni a végső győzelemig. Erre a szívósságra és tervszerűsége van szükség a további munkában a falvak dolgozóinak is.

Ünnepi hangulatban, hatalmas tömegek részvételével folynak a székelyföldi kulturversenyek

A székelyföldi kulturothtonok három szakaszból álló versenye mind a négy megyében a kulturothtonok általános ünnepi hangulatában, hatalmas népmozgalom és tömegmegmozdulás jegyében folyik. A székely falvak felvirágozott diszkapokkal, ünnepléses külsőségek között várják a szomszédos falvak kulturothtonjait a melyeket valóságos diadalmenokban kísérnek a diszben álló kulturothtonokig.

A VERSENY-IZGALOM

Mindenkit hatalmába kerített. Mindenki azt akarja, hogy az ő faluja is kitűnjön a nagyszabású versenyben. Lelkiismeretesen készültek valamennyien a versenyre, jól összeválogatott és kidolgozott anyaggal. A falusi színjátszó csoportok olyan színarabokat játszanak, melyek a mai élet, az építés mai szakaszát mutatják be, vagy pedig az osztályharc és a dolgozókat érdeklő kérdéseket foglalkoztat. A táncosok óségi népi táncokat adnak elő, s feledésbe merült székely népdalok esendülnek fel a falusi énekesek ajkán.

A verseny előtt mindenütt előkészítő előadásokat rendeznek. Minden este próbáltak a színjátszók, énekesek és táncosok.

Erdekes eseményekről adnak hírt a különböző járási kulturothtonok jelentései. Így például a marosmegyei Füleháza községben a táncosport egyik legelkeesebb és legjobb tagja, az 54 éves Ránja Ioan székelyföldműves. A nyáradszeredai járásban 47 község kulturothtona kapcsolódott be a versenybe. Gálfalván, ahol a múltban is szépen dolgozott a kulturothton, most már kizárólag székely- és közép-parasztiak lépnek fel előadóként.

JAVABAN FOLYNAK A SZÉKELYFÖLDI KULTUROTHTON VERSENYEK

Az ország tekintete a versenyben álló kulturothtonok felé fordul. Napról-napra gyarapszik a kulturothtonok száma, mind több és több falusi dolgozó kapcsolódik be a kulturmunkába.

Az eddig lezajlott versenyeredményeiről a következő tudósítások számolnak be:

Maksán nyolcszáz ember jelenlétében tartották meg a makasai körzet versenyét. Első lett Maksa, második Bita, harmadik

Igy épül az Andrási-telepi kulturház

MAROSLUDAS (Levelezünk írja) — A Ludas melletti Andrási-telep ifjúsága csak most éri igazán a kulturház hiányát, amikor a különböző falvak, járások és megyék versenyre keltek kulturális felemelkedésükért. Sürgősen pótolni óhajtják ezt a hiányt, hogy ők is zavartalanul folytathassák kulturtevékenységüket.

Pár évvel ezelőtt már elhatározták a kulturothton építését. Cserepet és deszkát szereztek be. Ma hozzákezdtek az új kulturház felépítéséhez. Tizenháromezer darab gyári téglát megvan, a még hiányzó 15.000 darab téglát házilag való előállítását az ifjúság önkéntes munkával már nagy részben elvégezte. Kitermeltek 50 köbméter kavicsot az alaphoz, most még a megrendelt cementet várják, hogy azonnal beállíthassanak a munkához. Az építő, ács, asztalos iparosok és az ifjúság teljes szánban felajánlotta segítségét. A még hiányzó anyagok beszerzésére a telep dolgozói pénz és kulturothtoni adak összege.

Legutóbb úgy határoztak, hogy amíg az új kulturház felépül, három nap alatt egy ideiglenes helyiséget építenek, hogy a kulturális tevékenység addig is zavartalanul folyhasson.

SZASZ GYÖRGYNE

Eresztvény, negyedik Lécfalva kulturothtonja. Ugyanitt a második körzet eredményei: I. Gelence, II. Haraly, III. Imecsfalva. Egyéni tehetségükkel ebben a körzetben a gelencei Farkas Rozália és Finta Béla ifjummunkások tündek ki.

Szabad ég alatt tartották

versenyüket az árpataki körzet versenyzői. Kitérő volt a rendezés, s az ezer főnyi nézősereg nagy tetszéssel fogadta az előadást. Első lett Árpatak román és magyar színjátszó csoportja. Érdekes volt az előadásnak, hogy a román színjátszó csoportban magyarok, s a magyarban románok is szerepeltek. E csoportban különösen Lupu Anghela tündek ki. Második lett Hete és

1200 néző volt jelen

az alsócsernátoni körzet versenyén. A két község: Felsőcsernáton és Alsócsernáton lakóinak közös felvonulása után kezdődött meg a verseny, melyet Felsőcsernáton nyert meg. Érdekes, hogy a győztes falusi kulturothtona tíz nap alatt szervezte meg igen jól szereplő énekkarát.

A szárazajtai körzetben lefolyt verseny is a népek testvériségét tükrözte. Itt Szárazajta lett az első, Bodos a második, Nagybecson a harmadik. Itt Keresztes Éva 15 esztendő munkaslány volt a szereplők között a legjobb. A dálnoki körzetben Dálnok nyert. Altiz község lett a második. Az előadás és a rendezés kifogástalan volt.

Az ilyefalvai körzetben Aldoboly község lett az első, és pedig a magyar csoport. A község román csoportja nyerte a második díjat. Bács Árpád és Bajkó Irma szerepeltek a legjobban.

Itt egy Kovács Kálmán nevű kulákcsomaga meg akarja akadályozni a verseny menetét. Ez részben sikerült is neki, mert a vele rokonszenvező kulákokból

A hidvégi körzetben román és magyar színjátszók versenyeztek hétszáz ember előtt. Nyáráspatak román színjátszó csoportja lett az első, második helyezést értek el Hidvég román és magyar színjátszói.

Előpatak. Jellemző a kulturszínvonal általános emelkedésére, a kultúra iránti szomjúságra, hogy Hete a mindössze 80 lelket számláló kis román falu, mely azelőtt teljesen elzártan élt minden kulturától, önálló gárdával vett részt a versenyen.

Előpatak színjátszói között a legügyesebbnek Bránza Elena bizonyult.

álló fiatalság a verseny alatt fejelemzetlenül zajongott. Hiba, hogy a rendezőség nem tudta erélyesen megakadályozni a reakció tüntetését.

Az ilyefalvai elszigetelt jelenség bosszantó tünetét elsősorban a székelyfalvak kulturversenyének lendülete, a népi tömegek lelkesedése. Mindenütt többszáz, sőt ezren felüli létszámú nézősereg tapsolt a szereplőknek és mindenütt a legteljesebb siker jegyében zajlanak a nagyjelentőségű, az egész vidéket lázba hozó kultúremények.

Contemporanul

A Contemporanul legújabb számában Simion Alterescu, a Kolozsváron és Bukarestben egyidőben bemutatott Davidoglu drámával, a Minerivel (Bányászokkal) kapcsolatban rátér a hazai dráma fejlődésének lehetőségeire. Nem érintetlen, ha Simion Alterescu cikkének néhány érdekes szempontjával a magyar olvasót is megismertetjük. „Davidoglu darabja — mondja a tanulmány szerzője —, dramaturgiájában ideológiai szempontból a legmagasabb fokú előrehaladást jelenti, elsősorban azzal, hogy a dolgozókhöz fordul, másodsorban pedig meggyőző erejével, drámai följokozottságával és művészi megformáltságával, amellyel a valóságot megörökíti. Davidoglu darabja dramaturgiánkban a szocialista realizmus első megnyilvánulása.

A kolozsvári Román Állami Színház Bányászok előadásával kapcsolatban a cikk írója kiemeli, hogy az itteni színpadon a tömeg, a munkásosztály, döntő szerepét mutatták be. A darab egyik fontos szereplője, Antal, sohasem szigetelődik el a tömegetől. Ujtató és vezetői szerepe csak is a munkástömegek keretében érvényesül. A munkásosztály életszínvonalát ő is egyik részese. A Román Nemzeti Színház az elhíttető erő fokozása céljából a darab előkészítése előtt kiválasztott az egyrészi színházakból, ahol a színészek közül először néztek szembe a valósággal.

A kolozsvári Magyar Nemzeti Színház szintén megkezdte a Bányászok próbáit. Az eddig tapasztaltakat bizonyára a magyar színészek és rendezők is hasznosítani fogják.

Talpalatnyi föld

A demokrata magyar filmgyártás legújabb alkotása

Uj magyar filmet vetítettek a nézőközönség nyílt tetszésnyilvánítására és dörög tapsai közepette a kolozsvári Capitol filmszínházban. A film címe „Talpalatnyi föld” s a demokratikus magyar filmgyártás 1948. évi alkotása.

Szegezzük le most mindjárt itt az elején, hogy a vetítés közti tapsok ezuttal egyáltalán nem emlékeztettek a két-három év előtti magyar filmvetítés közti tapsokra. Akkor a sovinszta, nyíltan is tüntető reakció rendezett tüntetést egy-egy kakastollas esendőrnek, vagy rendőrnök, a végleg letűnt ural Magyarországon itt ott felbukkanó jellegzetes alakjának. Csendőrök és más jellegzetes alakjai a feudális-tökés Magyarországnak ma is láthatók a „Talpalatnyi föld” jeleneteiben. De a közönség ma nem nekik tapsol. A reakcióval, a múlt maradványaival szemben kemény harcot folytató fiatal magyar népi demokráciát jelképező, élethelyes harcot folytató kubikos munkások és szegényparasztiak félelmét nem ismerő rohamának, felemelkedett és oda-sújtó öklének tapsol ma a film közönsége. A Magyar Dolgozók Pártja vezette új Magyarországnak, a kemény osztályharcnak üdvözlő ez a taps a Román Népköztársaság felszabadult öntudatos s ugyancsak osztályharcos román és magyar dolgozói részéről. És üdvözlő ez az új, a szovjet filmek nagyszerű útjára lépett, realista magyar filmgyártásnak is, amely nem fél feltárni a Horthy-féle ellenforradalmi Magyarország fekélyeit, mert tudja, hogy csak így, a hazugság, a csalás álcájának letévesztésével lehet segítségére a magyar dolgozóknak az új szocialista hazá felépítésében.

A „Talpalatnyi föld” forgatókönyvét Szabó Pál parasztrégényeikéből írták. S a film meséje mégsem mese. Fő, eleven dokumentum — tegyük hozzá: ma is lázító dokumentum — a harmincas évek ellenforradalmi Magyarországa ellen. Juhos Mariskát, a szegényparaszt tündéri szép lányát váltó adósság fejében megveszi fiának a falu legnagyobb gazdája, Zsirus Tóth József. Heted-hétországára szóló lakodalmat rendeznek, a közel kétszáz meghívott válogatott vendégsereggel, köztük az urasági intézők, papok, tanácsok s a hivatalos hatalom más képviselői. Juhos Mariska azonban Góz József szegényparaszt legényt szereti, aki a fényes lakji közből, a korcsmában iszik bujában. Am, Góz József szegényparaszt legény barátai segítségével az ősi lakodalmi népszokást felhasználva, még aznap este megszüketti Juhos Mariskát a hazaviszi a nyomorúságos kis viskójába.

A gazdag kulák azonban elhatározza, hogy keményen visszaszűti. Kezében a fiatal asszonyka szüleinek 1000 pengős váltója, s amellet azt is kiköti, hogy valóban csak akkor hajlandó, ha a lakodalmi költségeit is megtéríti Góz.

A film ettől kezdve Góz József, a Góz Józsefek harca a könyörtelen kiszippolyozó kuláksággal. De mire támaszkodhatik ebben a harcban? A földet, a munkalehetőség a kuláksággal egyhuron pendülő, csak a szegény parasztságot még amannál is kegyetlenebbül kiszippolyozó földesurak kezében van. A földesur halastavat épített, miközben a három millió magyar parasztnak nincs földje, nincs betevő falatja. A Góz József mit tehetnek? Vállalják a munkát. Góz, ha keményen dolgozik, fél év alatt kikeresheti a lakodalmi költségek árát Zsirus Tóthnak. Kikereshető csak. De az uradalmi intézőnek megtetszik Juhos Mariska s csak a kubikosok tudják visszatartani Jósikát, hogy a kubikosok bérért elszikkasztó s a szegény ember feleségét elrabolni akaró intézőt arvon ne üsse. Természetesen nincs több munkája. Ekkor az egyik szervezett kubikos munkás tanácsára két holdnyi földjén embertelen küzdelemmel kutat fur és kertészkedni kezd. Amikor mármár győz, előbb a kulákok és bérencik teszik tönkre a kútját és kertészét, később az aszály. De az aszály nem csak a Góz József kertészét fenyegeti, hanem valamennyi szegényparasztot is. Pedig milyen könnyen lehetne segíteni! Ott a halastavat tápláló csatorna, csak rá kellene vezetni a vizet a földesur s az egész falu megmenekülne a fenyegető éhhaláltól. Amikor azonban erre kéri az intézőt, nevetve jelenti ki, hogy az uraság nem azért csatornázott, hogy a rongyosok földjét itassa. Mi történik a halakkal, ha elvezetik a vizet? Hogy az emberekkel, a Góz József gyermekeivel mi történik: nem érdekli. A megszorult szegényparasztiak azonban a végleg elkésredett Góz József vezetésével egy éjjel átvágják a csatornát. Igen ám, csak hogy a kakastollasok tudják köteleességüket. Fegyverrel rohannak az életért küzdő szegényparasztiakra, a halak, a földesur védelmében. Góz barátját, Jamit ott helyszínen agyonlövik, ömögát pedig súlyos börtönre ítélik. 1945 márciusáig tart büntetése.

Ime, ez a „Talpalatnyi föld” meséje. S ehhez szinte kommentár sem kell. Önmagáért beszél. Ugy mutatja be a maroknyi földesur, tőkés és a hárommillió földnélküli magyar paraszti Horthy-féle Magyarországot, amilyen a valóságban volt. A Horthy Miklósok, Eszterházyk, Windisgraetzek, herek Batthyányi Stratmanok, Károlyiak, Tiszák hazájában sem jog, sem emberség, sem magyarság nem létezett a földönfutó szegényparasztsággal, az üzemekben dolgozó munkássággal szemben. A Zsirus Tóth Józsefek dobraverették s verték is a Juhos Jánosok házascskáját, a mindenható intézők megbecs-telenthették a szegényember feleségét és lányát, éhben szultalhatt vagy betegségekben vergődhetett Góz József kicsiny kánya, mert neki nem lett öt pengős orvosára, de a kártyaszul mellett egyetlen este 5000 pengőt nyerhetett vagy veszíthetett még az uradalmi intéző is.

Ökölboszorú meg ma is az ember keze. Ezt a világot irtárgostól ki kellett irtani. Ki kell irtani a legcsebb maradványát is.

Ezt a felbecsülhetetlen lehetőséget, a dolgozó nép felszabadulását adta meg Magyarországi dolgozói számára a felszabadító szovjet hadsereg, csak úgy mint a többi népi demokratikus ország számára. A Magyar Kommunista Párt vezetésével, a magyar munkásosztály harcain révén ma végelvetődtek a földesurak egykori Magyarországnak. Földhöz jutottak a magyar szegényparasztiak. A munkásosztály és szövetségese a dolgozó parasztságot akárcsak nálunk vagy a többi népi demokrata országban szintelen harcban a reakció ellen, ma már a szocializmust építi.

A film művészi szempontból is egyike az eddig látott legjobb magyar filmeknek. Kitérő realista rendezés, tiszta fényképezés, és jó színészi játék teszi teljessé.

E. gy.

A Dolgozó Nő júniusi száma

a békefogalom jegyét viseli magán. E központi kérdés köré csoportosulnak főbb cikkei s azt tárgyalja „Haladás, béke, világosság” című vezércikke is, mely a béke kérdését tárgyalja és elemzi.

A békefogalom hatalmas megnyilvánulásairól a párisi és prágai békevilágkongresszusokról szól Látó Anna színes, mozgalmas cikke is. Közli a lap a béke hívei világkongresszusának határozatát és Zoja édesanyjának a párisi békevilágkongresszuson történt felszólalásának szövegét is.

Képes riport számol be a munka érdemével kitüntetett nőkről, a pionirmozgalom megindulásáról, az első pionirok avatásáról, a kolozsi állami gazdaság életéről és a szovjetüi szülőthorról.

A falusi szövetkezeti élet újabb fejlődéséről szentistvánsfalui riport számol be. Az irodalmi rész kiemelkedő eseménye Maxim Gorkij „Pepé” című olasz tárgyú novellája. Jagamos Ilona „Fordított hetes” címmel írt aktuális tárgyú novellát, Snykova cseh képviselőné Görögországi partizánvidékeiről ad irodalmi színvonalú híradást. Bakos László kolozsvári diák Leningrádból írt érdekes levelet a lapnak egy szovjet számtantanárnőről. Ferencz Erzsébet újszerűen mutatja be, hogy mi-ből lesz a Hépacit nevű gyógyszer.

A felsoroltakon kívül a szám gazdag anyagából ki kell emelnünk Hacscek Anni pedagógiai cikkét, a „Kérdezz — felelünk” rovatot, egy bukaresti könyv kiállításáról szóló beszámolót, az „Osztályviszonyok népdalokban” címen cikket, Sándor Klára írását a népi ünnékről, valamint a gazdag dívatrovatot, a Kis Pajtlás gyermekmel-lékletet, a Jó Háziasszonyt, a levelezői rovatot és a kertészeti tanácsadót.

Versüket a számban — melynek izléses több-színvonalú címbőlja ugyancsak említésre méltó, — Taras Szecszenko, Horváth Imre, Rózsa Alice, Főris Xenia és Lupuj Andrásné írtak.

A RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata a Duna—Fekete-tenger közötti csatorna építésével kapcsolatban

Vallanak a Creditul Minier szélhámos bandájának vezetői

Május 31-ig kell befizetni a lakbéradót

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének politikai irodája ez év május 25-i ülésén, miután meghallgatta Gheorghe Gheorghiu-Dej főtitkár jelentését, a Duna—Fekete-tenger közötti csatorna építésének terhére és a környező vidékek gazdasági és kulturális tevékenységére vonatkozólag megállapította, hogy ez a nagy munkát része a szocializmus építése művének országunkban és elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a minisztertanács elé a csatorna építését előkészítő munkálatok azonnali megkezdésére.

A minisztertanács határozata a Duna—Fekete-tenger csatorna építésére

A Hivatalos Közlöny keddi számában megjelent a minisztertanács rendelete, amely szerint 1949 év második felében megkezdik a Duna—Fekete-tenger közötti csatorna építésének előkészítő munkálatait.

A minisztertanács ezt a határozatot Gheorghe Gheorghiu-Dej miniszterelnök helyettes előterjesztésére hozta.

Ezeknek a munkálatoknak különleges jelentőségét hangsúlyozza a minisztertanács határozata, amely rámutat arra, hogy a Duna—Fekete-tenger közötti csatorna építése biztosítja:

— A legolcsóbb és legrövidebb vízi szállítást a Fekete-tenger felől.

— Az ország délkelet részének iparosítását — a vidék gazdasági és kulturális fejlődését.

— Megfelelő feltételek megteremtését a mezőgazdaság feljavítása és a dolgozó földműveléségek élet színvonalának felemelésére.

— Új lehetőségek megteremtését a szárazság leküzdésére, amely állandóan veszélyezteti az ország délkeleti részét.

— A Carasul-völgy mocsarainak lecsapolását, amely hozzájárul a maláriás vidék lakosságának egészségének megvédéséhez.

A csatornaépítés munkálatainak elvégzéséhez új vasútvonalakat, országutakat, lakóházakat építenek, új kereskedelmi és ipari vállalatokat létesítenek, valamint kulturális intézményeket alapítanak a műszaki káderek kiképzésére pedig tanintézeteket létesítenek. Ezeknek a feladatoknak elvégzése az ország egész gazdasági erejének mozgósítását teszi szükségessé.

A csatorna építésére vonatkozó tanulmányi és tervezési, valamint építési és szerelési munkálatok elvégzésére „Duna—Fekete-tengeri csatornamunkálatok vezérigazgatóság” néven új, különleges megbízatású igazgatóságot létesítettek, amely közvetlenül a miniszterelnökség hatásköréhez tartozik.

Az új igazgatóság vezérigazgatójaként Iliescu Gheorghiu neveztek ki.

FOLYÓSITJÁK A HADIGONDOZOTTAK NYUGDIJÁT

A hadigondozott nyugdíjasok (IOVR) a munka- és népjólétiügyi miniszterium rendelete értelmében, postán, a nyugdíjkönyvecskének megfelelő szelvénye ellenében, lakásukon kapják meg nyugdíjukat. Azok a hadigondozott nyugdíjasok, akik évharmadonkénti nyugdíjukat, a májusi nyugdíjat a könyvecské júniusi szelvénye ellenében kapják meg. A fizetési rendszer megváltoztatásával előállott hatalmas munkatorlódás miatt a május hónapra csődélkes nyugdíj kifizetése kivételként május 26-án kezdődik meg. Azok a hadigondozott nyugdíjasok, akik május havi nyugdíju-

kat lakcímváltozás miatt nem kapták meg június 5-ig bezárólag, ezirányu panaszokkal forduljanak a nyugdíjigazgatóságokhoz, végzés száma és a pontos lakcím (Directia Pensilor, Divizunea megjelölésével).

20.000 dolgozó kezdi meg nyári üdülését az első csoporttal

Az OSZT és a közegészségügyi minisztérium befejezték a dolgozók ezévi nyaraltatásának előkészítő munkálatait. A Román Munkáspárt utmutatásait követve, részletes tervet dolgoztak ki az ország gyógyfürdőinek és üdülőtelepeinek rendbehozására, valamint az üdülésre küldött dolgozók művelődési és politikai színvonalának emelésére.

Vallanak a „Creditul Minier” szélhámos vezetői

Kedden délután a „Creditul Minier” vádlottainak második főtárgyalási napján folytatott Anton Dumitriu kihallgatását.

A délutáni ülésen Dumitriu Anton vádolt bevallotta, hogy a ciszternák megvásárlására vonatkozó szerződés aláírása után Svájcba kellett volna mennie, hogy hitelesítse azt a szerződést, amely magába foglalta azokat az ügyleteket, amelyekről délelőtti kihallgatása során említett tett. Xenopol és Litmannal közösen megegyeztek abban, hogy nem Párisban, hanem Zürichben hitelesítik a szerződést, mert Párisban fennállott annak az elkobzásnak veszélye, amely Svájcban nem fenyegette őket.

Elnöknek arra a kérdésére, hogy miért bontották három részletre az ügyletet, Dumitriu azt válaszolta, Litmannról arról értesült, hogy Svájcban ugyanazok a korlátozások állottak fenn, mint Párisban és ezért úgy vélték, hogy a hitelesítési eljárás csak Vaduzban, Lichtenstein fővárosában lehet teljesíteni. Eközben sürgőnyt kapott Morarutól, aki arról értesítette, hogy igyekezzenek Rómába utazni, mert ott súlyos a helyzet. Eppen ezért, a vele lefolytatott telefonbeszélgetés után elhatározta, hogy Rómába utazik. Rómából visszatérve, Párisban Litmann tudára adta, hogy haragszik, amiért az iratokat nem hitelesítették. Litmann beszélt Xenoppal és elküldte a titkárt, hogy Vaduzban két részvénytársaságot létesítsen. Az iratok hitelesítése végül is megtörtént Vaduzban.

Elnöknek arra a kérdésére, hogy az aláírt iratok közül egyiket ki nevezte-e Soneriu a párisi fiók gondnokává, Dumitriu azt felelte, hogy Litmann kérésére tette ezt, aki a párisi fióknál ezt szükségesnek tartotta arra az időre, amíg a részvények zálogban voltak.

Az ügyésznek arra a kérdésére, hogy Soneriu 1946 januárjában, amikor Párisból diplomáciát börtönben Vaduzba szállította a részvényeket, betöltött-e valamely diplomáciai tisztséget, Dumitriu memmel válaszolt, Dumitriu vallomásából kiderül, hogy Soneriu utlevezett Tatarescu hosszabbította meg akkor, amikor már nem töltött be semmilyen diplomáciai tisztséget. Dumitriu vallomása szerint, aki jóhiszemű, nem vonhat le más következtetést,

Az OSZT és a közegészségügyi minisztérium összeállították a nyaralók első csoportjának névjegyzékét. A dolgozók részére lefoglalt 22 legnagyobb üdülő és fürdőhelyre június 1-től kezdődőleg utazhatnak azok, akik pihenőszabadságukat a hegyekben, vagy a tengeri nyaralótelepeken töltik.

Az OSZT és a közegészségügyi minisztérium összeállították a nyaralók első csoportjának névjegyzékét. A dolgozók részére lefoglalt 22 legnagyobb üdülő és fürdőhelyre június 1-től kezdődőleg utazhatnak azok, akik pihenőszabadságukat a hegyekben, vagy a tengeri nyaralótelepeken töltik.

Az OSZT és a közegészségügyi minisztérium összeállították a nyaralók első csoportjának névjegyzékét. A dolgozók részére lefoglalt 22 legnagyobb üdülő és fürdőhelyre június 1-től kezdődőleg utazhatnak azok, akik pihenőszabadságukat a hegyekben, vagy a tengeri nyaralótelepeken töltik.

Az OSZT és a közegészségügyi minisztérium összeállították a nyaralók első csoportjának névjegyzékét. A dolgozók részére lefoglalt 22 legnagyobb üdülő és fürdőhelyre június 1-től kezdődőleg utazhatnak azok, akik pihenőszabadságukat a hegyekben, vagy a tengeri nyaralótelepeken töltik.

1000 aktivista
200 rendező
110 disztöcsoport

KOLOZSVAR. — Komoly szervező munkával készítik elő a MNSz kerületi szervezetek alakuló közgyűléseit. A MNSz-tagok lelkesedéssel fogadták az átszervezés híreit és lelkesen vállalták munkát. Az aktivisták munkája is lendületesebb lett. Az átszervezést irányító kerületi ötos bizottságok a tegnapi közös megbeszélést tartották, ahol részletesen beszámoltak az eddig elvégzett munkáról.

A beszámoló alapján közel 1000 aktivista vállalt munkát és ennek alapján emberről-emberre, házról-házra járva, komoly eredményről számoltak be.

Az aktivisták május 23-ig a beérkezett jelentések szerint 8000 tagot látogattak meg. Az alakuló gyűlésekre közel 200 rendező és 110 disztöcsoportot szerveztek be. A nagygyűlés

A Csehszlovák Kommunista Párt IX. kongresszusa

Tegnap kezdődött meg Prágában a Csehszlovák Kommunista Párt IX. kongresszusa, mely fontos mérföldkövet jelent nemcsak a Párt történetében, hanem Csehszlovákia életében is.

A Csehszlovák Kommunista Párt 28 évvel ezelőtt alakult meg. Vezetői éles harcot folytattak a jobboldali szociáldemokrata vezetők munkásáruló, oportunista politikája ellen, amelyet következetesen lelepleztek a széles tömegek előtt. Az akkori burzsoá-kormány féktelen terrorral üldözte a munkásmozgalmat meg nem alkuvó harcosait. A munkásvezetők legjobbjait, köztük Antonin Zapotoczky mostani miniszterelnököt börtönbe vetették.

Az üldözés azonban még inkább megacélozta a dolgozók harcos elszántságát, akik mind nagyobb tömegekben sorakoztak fel a Csehszlovák Kommunista Párt zászlaja alatt.

A második világháború kitörése előtti időben a csehszlovák Kommunista Párt, amely kérelmetlenül harcot vívott a megalkuvó politika ellen, a dolgozó nép legszélesebb rétegeinek bizalmát szerezte meg. Amikor a náci megszállták Csehszlovákiát, a földalé kényszerült Kommunista Párt szervezte meg a nemzeti és állami függetlenség visszaszerzéséért folyó küzdelmet, amelynek mindvégig vezetője volt. Ebben a harcban a Párt legjobb harcosainak tiszteit vesztette el, de Gottwald vezetésével megmutatta Csehszlovákia népeinek a helyes utat. Megmutatta, hogy Cseh-

szlovákia csak a Szovjetunióra támaszkodva szerezheti vissza önállóságát.

A Párt szervezte meg a prágai és a szlovákiai felkelést, majd amikor a dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadította Csehszlovákiát, Gottwald vezetésével elszánt küzdelmet folytatott az imperializmus csehszlovákiai ügynökei ellen. A Szovjet Hadsereg, amely kiüzte a német megszállókat, megteremtette a dolgozó nép szabad életének lehetőségét és a dolgozók a Csehszlovák Kommunista Párt vezetésével éltek is ezzel a lehetőséggel. Nem engedték meg, hogy a reakció visszafelé forgassa a történelem kerekét. A múlt év februárjában, amikor az imperialisták ösztönzésére a reakció nyílt támadásba ment át, a Csehszlovák Kommunista Párt mozgósította a széles dolgozó tömegeket és döntő csapást mért a reakcióra.

Az azóta eltelt időben a csehszlovák népi demokrácia a kommunisták vezetésével újabb hatalmas sikereket ért el a szocialista építés terén. A Párt az egész nép vezetője lett, a népi demokratikus rendszer eredményesen teljesíti a proletár diktatura funkcióját. A most összeülő IX. kongresszus legfőbb feladata lesz, hogy megmutassa a szocialista társadalmi rendszerhez vezető utat, amelyen Csehszlovákia dolgozója a Szovjetunióval, a népi demokráciákkal és az egész nemzetközi béketáborral együtt halad.

ban pedig 10.000 svájci frankot kapott kölcsön címén Xenopoltól. A szerződés létrehozása céljából megkötött három művelet aláírásával kapcsolatban Xenopol és Litmann azt mondták, hogy jutalék címén 50.000 svájci frankot adnak Dumitriunak. Megígérték azt is, hogy neki adják az üzletből származó haszon 30 százalékát is, Xenopol azt

mondotta neki, hogy a kivételből egymillió svájci frank tiszta haszon adódna elő.

A szerda reggel megkezdődött tárgyaláson Xenopol Radu kihallgatására került sor.

A tárgyalás további részleteit lapunk legközelebbi számában közöljük.

Meddig kell befizetni a lakbéradót?

A pénzügyminisztérium közleményben hívja fel a lakókat, hogy május 31-ig bezárólag a lakbérből visszatartott második negyedévre esedékes lakbéradót kötelesek adóhivatalkoba befizetni. A közlemény hangsúlyozza, hogy a május 31-i határidőt nem hosszabbítják meg.

A fizetéses alkalmazottak a lakbéradót június 10-ig bezárólag kö-

telesek befizetni.

A háztulajdonosok 1949 május 31 után kötelesek személyesen meggyőződni arról, hogy a lakók a törvényes határidőn belül befizették-e a lakbéradót. Abban az esetben, ha ezt elmulasztották volna, június 15-ig bezárólag, az illetékes pénzügyi körzetet (adóhivatal) erről a körülményről írásban kötelesek értesíteni.

készíti elő a MNSz kolozsvári kerületi alakuló közgyűléseit

ünnepélyessé tételért pedig mozgósították úgy a kerület kulturális portjait, valamint a kerületben lakó művészeket, akik ének-, tánc-, szavalt- és énekari számokkal fogják emelni a gyűlés jelentőségét. A komoly előkészítő munka eredményei arra engednek következtetni, hogy a szervezetek székházai zsúfolásig megtelnek. Az előkészületi munkák sikere az is, hogy sok tag rendezte hátrálékos tagsági díját is. Ezen a téren különösen a IV. körzettel jár elő, mert egy hét alatt az aktivisták 22 ezer lej hátrálékos szedték be. A munkálatokban nagyon sok aktivista tünt ki. Az élen az I. és a IV. kerület aktivistái állnak. Az elsőben 20, míg a másodikban 21 aktivista vezett komoly és lelkiismeretes munkát. Eredményt ért el a III. kerület szervező-felelőse is, aki felvilágosító munkájával 18 öntudatlan dolgozóval értette meg a szervezeti élet jelentőségét. Ennek nyomán a 18 ember a tagsági könyvet — amelyet vissza akart adni —, kiváltotta és többen közülük munkát vállaltak.

A városi szervezetek újjáalakítására a város dolgozói lelkesen készülnek. A munka megindult, amelyet folytatni kell. Az aktivisták munkáján kívül a széles dolgozó tömegek munkájára van szükség. A dolgozók maguk vegyék kezükbe szervezetük irányítását és maguk oldják meg a saját kérdéseiket, közösen. Az átszervezésnek akkor lesz eredménye, ha a fellendülő szervezeti életet követni fogja a komoly tisztogatás is.

Hívek

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Kulák furfang...

Szomjas lett az autónk, Itatni álltunk meg Sinfalva kellős közepén. Előttünk zápor mosta végig az utat. Sebeseen futó víz rohan az utmenti árokban és a kertek fái megszépülve nyugtogatják üde, klorofiltől zöld koronájukat a felhők mögül rájuk mosolygó nap csókja felé.

Kíváncsi falusiak fogták körül a kocsi. Meztelbás gyerekek vizsgálták a kerekeket és segítségre készen sorakoztak a hűtőbe vizet töltő társunk nyomába.

— Nem vásárolnak krumplit? — érdeklődött tőlünk bizalmaskodó cinkosi mosolygással egy rosszképi falusi.

— Aztán hogyan adná? — kérdeztük, csak úgy, az időöltés kedvéért.

— Tizenkét lejbe kilóját.

— Új krumpli? — és nem is találtuk az újdonság árát olyan nagyon magának.

— Dehogyis — botránkozott az felhorkanva tudatlanságunkon. — Tudják, hogy nem lesz termés?

— Ne mondja! — csatlantunk fel mi is erre a szemtelenségre — amikor mindenütt sokat igérő határon rohantunk át.

— Szárazság volt — akarta folytatni, de amikor közbevágunk, hogy majdnem elmosta kocsiunkat a zápor, taktikát változtattott és azt bizonygatta, hogy most meg már annyi lesz az eső, hogy minden el fog rothadni a földben.

— Hány holdja van?

Kérdésünkre már falubeli társai adták meg a választ.

— Mit beszél maga össze-vissza, hogy nem lesz termés ilyen áldott időben, ami aranyat ér? Tán attól fél, hogy a maga harminc holdján nem fog megteremni a betevő falatja? Ót lej a krumpli ára, csak azt hitte, be tudja magukat csapni. Ravasz kulák ez — néztek az elsomfordáló után az emberek — aki még egy megálló autó utasából is hasznót akar facsarni.

Kövére esőcseppek hintázták sziporkázva a májusi nap tüzében a dus vetésekben. Egy pár perc a sinfalvai kútnál és előbukkant a falusi kizsákmányoló, hogy harácsoljon, hogy szipolyozzon, de az öntudatra ébredő falu már maga torkolta le a mások verejtékén hizni, gyarapodni akaró kulákokat.

(t. — k. —)

Nagy áresések várhatók a zöldségpiacon

KOLOZSVÁR. — „A kufárok alkonya”... így lehetne röviden jellemezni ma a zöldségpiaci helyzetet. A kufárok csillaga valóban letűnően van. A zür-zavar igen nagy. A láncolók, a hóstáti kulákok és az ártelmelők mesterkedésének bekövetkezett végvonaglás.

Helyzetük tartásáért macskaszívósággal küzdenek, de hasztalan. Lehetetlenebbnél lehetetlenebb ötletekkel próbálkoznak.

Elen e tevékenységben a hóstáti kulákok állanak. A piacra már nem járnak, de annál többet házalnak. Háznál-házra járva kínálják a rothadásnak indult portékát, de kutya sem veszi. Azaz, a termést kérte az Aprozár, de nem adták. — Inkább ott rothadjon el, de úgy sem adjuk az Aprozárnak —, mondogatták s öklüket rázza vonultak odébb. Panaszkodással a láncolók felé fordultak s valamelyes árut ott helyezték el. A látás az Aprozár ellen ekkor megindult. Uton-utfélen zavart kel-

tenek az Aprozárnál vásárló dolgozók körében. A vásárlók soraihoz surrannak s mindent össze-vissza beszélnekj hogy az Aprozár „így, meg úgy...” „és lesz ez másképpen is”. Még az eget is leszedik, úgy átkozódnak, mikor az Aprozár hallják emlegetni.

Másik csoport a láncolók serege. Ezek már kevesebb vizet zavarnak. Még próbálkoznak, de kevés eredménnyel. Szemtelenségük nem mindennapi. Sorra járnak az Aprozár árusító helyeit s néhány méterrel odébb az árut felárral továbbadják. Ellenük az Aprozár már lépéseket tett.

A legveszedelmesebb népség az ártelmelők csoportja. Ez egy új fogalom a zöldségpiacon. Lényegében ezek is termelők, de felhozataluk a termelésük mennyiségét jóval túlhaladja. A többi termelőtől nagy tételeket vásárolnak s jönnek-mennek az áruval. Az elmúlt napon két ilyen ártelmelő került hurokra.

Klug Teréz, Schmelzer-utca 14. szám és Jéger Erzsébet Schmelzer-utca 16. szám alatti aradi lakosok. Egyik 2000, a másik 2500 darab karalábét akart eladni. — S ez nap, mint nap, így van. Az ártelmelők kezdik átvenni a felszámlolt nagykereskedők szerepét. Többnyire ősza is játszanak ezekkel.

A piaci üzerek soraiban a zür-zavar tetőpontra van. Az Aprozár azonban szilárdan áll a helyén. Felhozatala nagy s árai alacsonyok. Olcsóságával morzsolja az árakat és néha áruhanásokat okoz. De nézünk egy napot, mit hozott piacra az Aprozár? Május 27-én, pénteken 6750 kiló karalábét, 3200 kiló cseresznyét, 2000 kiló hagymát, 1400 kiló salátát, 430 kiló retket és nagymennyiségű új krumplit, borsót, paprikát és földieperet dobott a piacra.

Az árai nap, mint nap, zuhanak. Ott van például a cseresznye. A kereskedőknél napokkal ezelőtt 160 lej volt kilója. Ma már 90 és 100 lej, s ezzel szemben az Aprozár az elsőosztályú 80-ért, a másodosztályú 44 lejért értékesíti. A cseresznyéből a napokban egyébként hatalmas tételek érkeznek és nagy áruhanás várható. A termés igen bő.

Az étkezdek ellátása rendben megy. Egyes étkezdevezetők azonban a zöldségmennyiséget a mai napig a termelőktől s a láncolóktól szerzik be, bár az Aprozár árai alacsonyabbak. Vajjon nem azért-e, mert az Aprozár az eladott áruval fizetési jegyzéket is ad?

Az Aprozár a becsületesebb kiskereskedőket nagybani áron ellátja áruval. Így a nagykereskedők már háttérbe szorultak. Egymásután adják be a kulcsot. A napokban az Aprozár gyümölcs és zöldségárusító üzleteket nyit. Egyszerre négyet.

A felhozatal nap, mint nap, nagyobb lesz. Az apahidai bolgár kertészek két-három nap múlva hatalmas tétel zöldséget adnak át. A begyűjtő szervek munkája egyre szétágazóbb. A zöldségpiaci ellátása végre megoldódik. Az árak pedig lefelé tartanak.

(k — f. —)

Államosították a volt „Jean Jacques Rousseau” diákolthont

KOLOZSVÁR. — A volt Jean Jacque Rousseau középiskolai diákolthont a közelmúltban államosították. Az államosítás tényét a felekezeti intézményektől átvett iskolai javak igazgatósága hajtott végre. Ezzel egyidejűleg államosítás alá került a Vacarescu-utca 2 szám alatti félig felépített épület is.

Mint ismeretes, a Jean Jacque Rousseau internátust még az 1933-ban Simion Ilescu, a volt Gh. Baritiu gimnázium tanára és internátusának vezetője létesítette. miután a gimnázium internátusát bezárták. Az internátusban évi 30 ezer lej díjjal gyárosok, nagykereskedők, földbirtokosok és általában a kizsákmányoló osztály gyermekeit vette fel. A felügyelő tanároknak szegénysorsu egyetemistákat alkalmazott, akiket éh-

bérért dolgoztatott. Pár év alatti hatalmas összegű jövedelemre tett szert és elhatározta, hogy egy új internátust épít. A Vacarescu-utcában telket vásárolt és az épületből két emeletet felemelt.

A felekezeti intézményektől átvett iskolai javak igazgatósága az 176-1948 és 266-1948 törvényrendeletek alapján átvett épületeket leltározta. Az épületeket rendeltetésük szolgálatába állítja. Két intézmény már igényt tart rá és diákolthonná akarja átalakítani. A kéréseket a minisztériumhoz felterjesztették és a jóváhagyás rövidesen megérkezik. A Vacarescu-utcai félig felépített épületet valószínűleg még ebben az esztendőben befejezik. A kizsákmányoló gyermekeinek fészke a jövőben szegénysorsu diákok meleg otthona lesz.

Világosság sport

Világcsúcsot javított a román és a magyar gyorstűzelőpisztoly csapat

BUKAREST. — A magyar-román céllövőverseny utolsó két számát szerdán rendezték meg. A mindvégig izgalmas versenyt végeredményben a magyar csapat nyerte meg 4:2 arányban. Az utolsó napon a gyors-tűzelőpisztolyban Takács Károly olimpiai bajnok 580 ponttal bedőlt a világcsúcsot. Kitűnően szerepeltek a román céllövők is, akik közül Gh. Lichiardopol 574 pontos eredménye nemcsak új román csúcs, hanem világviszonylatban is kimagasló eredmény. Jobb, mint a londoni olimpia második helyezettjének eredménye. Részteltek: Gyorstűzelőpisztoly. 1. Takács Károly Magyarország 580 pont. Világcsúcs beállt.

litva. 2. Gheorghe Lichiardopol RNK 574 pont. Román csúcs. 3. Balogh Ambus Magyarország 571 pont. Hadipuska. 1. Balogh Ambrus Magyarország 483-600 pont. 2. Deák József Magyarország 479 pont. 3. Dinu Vidraeu RNK 475 pont. Gyorstűzelőpisztoly csapatverseny. 1. Magyarország 2266 pont. Világcsúcs. 2. RNK 2240. Jobb a régi világcsúcsnál. (A régi világcsúcsot Olaszország csapata tartotta 2160 ponttal.) A román csapat kiváló szereplése nagy és kellemes meglepetést keltett. A magyar vezetők meghívták a román csapatot a magyar bajnokságokra.

Újra megkezdődnek az NB I-es labdarugó küzdelmek

KOLOZSVÁR. — Hosszú szünet után ismét folytatódnak az NB I-es labdarugó küzdelmek. A kolozsvári csapatok nehéz feladattal állnak, mert a CFR csapata a jóképességű bukaresti Petrolul együttesét kapta ellenfelül, a KESE pedig a tavaszi idényben feljavult és nagyszerűen szerepelt medgyesi Gázmetánt látogatja meg otthonában.

A CFR csapata szerdán Tordán játszott edzőmérkőzést a város válogatottjával és azt 6:2 arányban legyőzte. A mutatott játék alapján Munteanu edző az alábbi csapatot jelölte a vasárnapi mérkőzésre: Costea (Boanta) — Bokor, Felecan — Bálint, Kiss, Muresan (Schier) — Nagy István, Candra, Ferenczi (Avram), Kovács IV., Suru. Vasárnap tehát már Ferenczi is részt vesz csapata mérkőzésén.

A KESE Medgyesre utazó csapata Sepsi András edző a következőképpen állította össze: Cristea (Craciun) — Vign II., Padureanu — Craciun II., Luca dr., Tandru (Tarau) — Zalian, Lutz, Roman, Radulescu, Copil (Cora).

A kerületi bajnokságok vasárnapi fordulójának műsora a következő: Gh. Gheorghiu-Dej pálya, délután 3 óra: Textila — Hadsereg. Városi kispálya, délután 9 óra: Hadsereg Szaksz. fenes — Vegyes Szakszervezet. 11 óra: KKASE — Acél. 1 óra: Dohánygyár — Victoria. Dermata pálya, Reggel 8 óra: RATA — Hadsereg Szamosfalva. Bánffy-hunyadon, délután 5 óra: Vasas — Bánffy-hunyad. Egeres, délután 5 óra: KESE II. — Minerul. Bács, délután 5 óra: Bács — Iri-sz. Szamosfalva, délután 11 óra: Szamosfalvai SE — Dermata II.

FALVAK SPORTJA

Falusi sportolónk segítségére akarunk lenni akkor, mikor az Ifjúsági Kupá versenyekre való előkészületük során közlik a pályafelépítésének méreteit.

A mai napon a kézilabda pálya méreteit közöljük.

Keressünk egy far és bokormentes területet, tisztítsuk meg a gazonról és jelöljük fel a kézilabda pályát, melynek méretei a következők: hossza 90-105 méter között, szélessége 50-70 méter között. A pályát határvonalat mésszporral jelöljük meg. Ez egyúttal szabályos labdarugópálya is.

A kézilabdapálya két rövidebb oldalán állítjuk fel a kapukat, a két sarkától pontosan egyenlő távolságra. A kapu hossza 732 centiméter, magassága 244 centiméter. A kapufák átmérete 12-12,5 centiméter legyen, s azokat körülbelül egy méter mélységre ássuk be a földbe.

A kaputól 11 méter távolságra, a kapuvonallal párhuzamosan és pontosan a kapu hosszának megfelelően, 732 centiméteres egyenes vonalat húzzunk — szintén mésszporral —, mely vonalat a játékosok nem léphetik át. A kapu közepétől 13 méter távolságra jelöljük meg egy pontot, ahonnan a büntetődobást végzik.

A kézilabdapálya hosszabbik oldalát lezárjuk me. Ennek a felületén vonalakat a labdát jelöljük meg és ott a pontból kiindulva 5 méteres sugarú, vagyis 10 méteres átmérőjű kört jelöljük ki, ismét mésszporral.

Az így kijelölt pálya a labdarugás szabályainak is megfelel és labdarugásra is alkalmas.

Az állított pályán ugyanitt építjük fel a következőképpen: Négyzet alakú futópályát jelöljük ki, mely a kézilabdapályát övezi.

A TARS LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÓ SZERKEZET

TÁRSASÁG KOLOZSVÁRI TÁRSKÖZSÉGI SZERVEZETÉNEK 1949. május hó 28-án, szombaton: A 4. számú állami győgszertár (volt Minerva) Dózsa György-utca 35 szám, a 6. számú állami győgszertár (volt Órangyal) Malinovszky-tér 1 sz., a 9. számú állami győgszertár (volt dr. Elekes) Mócsok-utja 110 szám, a 10. számú állami győgszertár (volt Orient) Möricz Zsigmond-utca 1 szám (Vágóhid) és a 14. számú állami győgszertár (új győgszertár), Deportalak-utja 59 szám (Irisz) alatt.

KITATAROZTÁK A MAROS-SZENTGYÖRGYI GYŐGFÜRDŐ 30 holdas parkját. A munkálatok fejeződésére 500 ezer lej fordítottak. Marosvásárhelyről autóbusszjáratot indítottak. A szakszervezeti tagoknak az autóbusszon és a fürdőn egyaránt 50 százalékos árkedvezmény jár.

EMELKEDIK A HŐMÉRSÉKLET.

Az Atlanti-óceán felől egymást követő hullámokban tovább tart a hűvös légtömegek beáramlása Nyugat- és Közép-európába, Franciaországban és Angliában nagy esőzések vannak. A Szovjetunió déli vidékein azonban erős légnyomásemelkedés tapasztalható, mely jelzi, hogy a mi vidékünkön ismét meleg szárazföldi levegő jut majd uralomra és visszaszorítja a hűvös nyugati légtömegeket.

Erdélyben egy-két helyen volt tegnap kisebb záporosó. Mérsékelt nyugati széllel a hőmérséklet emelkedésnek indult. Kolozsvárban délben 22 fok, este 9 órakor 14 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 763 mm., alig változik.

Várható időjárás szombat délig: Mérsékelt légáramlás, nyugaton felhőátvonulások, egy-két helyen záporosó, egyhűtő általában kevés felhő, főleg délelőtti napsütés. A hőmérséklet emelkedik. Vasárnap: egyelőre kedvező időjárás várható.

NAGYSZABÁSÚ GYERMEKDALOSVERSENYRE KÉSZÜLNEK a esikmegyei iskolák tanulói. A megye összes iskolájában folyik már a készülődés. A tanfelügyelőség körzetre osztotta a megyét. A körzetek mindegyikéhez 6-10 iskola tartozik. Közveti versenyek győztesei a megyei versenyen vesznek részt.

A SZÉKELYFÖLDI KULTUR-VERSENYEK KERETÉBEN a gidófalvi kulturothón színjátszó együttese május 22-ától 29-ig Fótoson és Málnáson vendégszerepel. Júnus 3-án Gidófalván nagyszabású sportversenyek lesznek. A kultúrházban ugyanakkor kézműipari kiállítás nyitnak meg.

MÁRÓL-HOLNAPRA 20 SZAZÁLEKKAL OLCSÓBB lett a piac Aradon. A piac áresésének oka az ideiglenes bizottság erőlyes fellépése. Az Aprozár nagymennyiségű olcsó zöldséget dobott a piacra s a láncolók árait letörte.

A KOLOZSVÁRI ÖSSZES NŐI ÉS FÉRFI FODRÁSZÜZLETEK nyitva tartanak május 29-én, vasárnap 8-12-ig a görög szabadságharcosok javára. Minden öntudatos munkás vasárnap megy a fodrászhoz.

27 tordamegyei község dolgozó földművesei 338 ezer lej értékű önkéntes ujjáépítési munkát végeztek

TORDA. — (Tudóstónktól.) Torda-Aranyos megye dolgozó földművesei a Román Munkáspárt irányításával és a tömegszervezetek segítségével a vetési csata győzelmes megvívása mellett április és május hónapban nagyarányú önkéntes építő munkát is végeztek.

Felső-Posága község dolgozói 140 köbméter követ szállítottak és szortak el egy hétkilométeres utszakasz megjavítására. 2240 munkaórát dolgoztak, végzett munkájuk értéke 70 ezer lej. Ugyancsak ennek a községnek a dolgozói 15 napi önkéntes munkával 6000 lej értékben bekerítették az iskola kertjét és udvarát. A munkálatokban kizárólag a legszegényebb dolgozó földművesek jártak az élen.

Szépen halad ebben a községben a társadalmi megsegítés munkája is. 5330 lej értékben a szövetkezet-től 33 méter vásznat juttattak a legszegényebb gyermekeknek, ugyanakkor kenyérgabona segítségével részesítették a rászorulókat.

UTAK, HIDAK, APAÁLLAT-ISTÁLLÓK

A topánfalvi járás sziklák között vezető hegyi utjainak megjavítására a járás dolgozó földművesei 6788 köbméter követ termeltek ki a megyei utra és 6327 köbméter kövel megjavították a községi utakat is. Kiásták és kitarították az utszéli sáncokat. 3100 köbméter földmunkát végeztek a megyei út mellett és 7300 köbméter sáncot ástak ki a községi utak mentén.

Ötven napi sánctakarítási munkát végeztek önkéntesen az aranyosbányai járás Geamana községének dolgozói.

Lupsa dolgozó földművesei 17 köbméter követ hordtak az utra és 180 napi kétkézi munkával, valamint 170 napi fuvarral szintén utat javítottak. Valamennyi munkát önkéntesen végezték.

Aranyoslóna község dolgozói a szomszédos községekkel szintén utat javítottak Lóna és Gyéres között. 57 köbméter követ hordtak ki és a gyéresi járás munkásságának segítségével 7500 köbméter sáncot ástak az út mentén.

Gyönyörű fásítási munkát végeztek Ajton községben az iskolásgyermekek. 62 nagybacska iskolás gyermek a tanítók vezetésével 558 önkéntes munkaórával 10 ezer darab akácfaemetét ültetett el a község területén. A gyermekek közül kitűntek Duca Vasile, Costisor Ioan, Sipos Mária, Prodan Anna, Podar Vasile és Nicolae iskolás tanulók.

Kövend község dolgozó földművesei új apaállatistállót építettek. Az istálló építéséhez 85 szekérrel 85 köbméter cementet, 80 köbméter homokot hordtak, majd 157 dolgozó földműves 1570 munkaórával megkarakították a községi legelőt. Kereszden kulturothont építettek. Követ, cementet, homokot mind önkéntes munkával hordták, ezenkívül kitarították a sáncokat és legelőket. A komjátszegiek hidat javítottak és szabályozták a patak medrét. Kutysfalva dolgozói sportpályájukat javították meg, a ludasi Eckemi-telep a legelőjüket. Marosbogat dolgozó földművesei 80-an 560 munkaórával 14 ezer darab akácfaemetét ültettek. Alsójár, Gerend, Gyéres, Aranyosrákos, Derechem, Egerbogy község dolgozói is szépen bekapcsolódtak az önkéntes munkába. Egerbogy földmunkás szakszervezetének tagjai 50-en egy nagykiterjedésű szőlőt vettek művelés alá önkéntes munkával.

ERDŐSÍTÉS

A tordai és aranyosbányai állami erdészeti gazdaságok erdősítési munkálatában 43 hektár területen, a

dinnyések és facsemeték körülkerítési és gyomirtási munkálatában 1500 munkaórát kitevő önkéntes munkát végeztek a dolgozó földművesek. E munka értéke mintegy 273 ezer lej.

A topánfalvi erdészeti állami gazdaság területén hasonló lelkes munkával, részben önkéntesen 200 dolgozó földműves az ugyancsak önkéntesen dolgozó erdészeti tisztviselőkkel egy nap alatt 7 hektár területet fásítottak be. Megemlítendő, hogy ez erdészethez tartozó terület.

ten a terüzerinti erdősítési munkálatokat már végrehajtották. 180 hektár terület befásítását végezték el. A megye területén tehát 27 község dolgozó földművesei mintegy 1253 személy, 11.954 munkaórát kitevő önkéntes munkát végeztek, körülbelül 338.158 lej munkadíj értékben. Minden remény meg van arra, hogy a megye többi községei, a dolgozó földművesek és az ifjak öntudatosan csatlakoztak e nagyszabású önkéntes építő munkához.

NEMES MIKLÓS

Traktorállomás májushban

A határt, felváltva hol eső, hol napfény járja. A traktorok, gépek, boronák, vetőgépek rég bevonultak állomáshelyeikre. Helyettük most a hajló, bibelődő munkák, gyomlálás, főkés, kapálás van divatban. Kővér idők, apró szorgalmak hetsi ezek. De mit csinálnak a traktorállomások? Alszanak talán? Gépszínekben, babérjaikon ülnek? Nem, szó sincs róla. E szép tavaszközépi pillanatban az aranyosgyéresi traktorállomáson vagyunk. A határban tegnap is volt eső, ma is igérkezik valami. Ez azonban a traktoristákat nem zavarja munkájukban. A munkaerőmmel kitiűntött Demény Béla hirtelen traktorista időközben előlépett. Csoportvezető lett belőle. Most épp az 1400 milliméter szélességű cséplőgép dobkosarát javítják, jobban mondva: vadonatúj dobkosarát csinálnak neki. Béla az irányító nagymester, Salmare-

an Viorel, a segéd. Sziszeg a hegesztőkészülék, a tartályból ömlik az oxigén. A dobkosár koszoruját csapolják. Egyik csapszeg mindjárt kész. Hegesztőanyagának a régi dobkosár pálcáit használják fel. A műhely másik sarkában Takács Aladár a traktorok számára új dugattyúgyűrűket esztergál. Sarokban asztalos a cséplőgépbe való rostaszita ráámját gyalulgatja. Távolabb egyik fiatal traktorista jelölt nagy buzgalommal esztergakést fen. Egy csoport kinn a szabad ég alatt fix motor javításán dolgozik.

Három hete annak, hogy A TRAKTORÁLLOMÁS A VETÉSEKET ELVÉGEZTE. Azóta: 16 traktort és négy stabilmotort javítottak ki. Négy cséplőgép áll javítás alatt. Ezek közül kettő teljesen kész. Demény László csoportja az 1100 milliméter széles Stötter cséplőgépet, amelynek javítási normáját 360 órában szabták meg, 210 óra alatt fejezte be. Az 1200 milliméter széles cséplőgépén Nagy Ferenc csoportja dolgozik. A ráfordított munkaidőt 280 órában állapították meg. A csoport a cséplőgépén 150 óra óta dolgozik. A munka nyolcvan százalékban máris kész.

Általában elmondhatjuk, hogy az államosított gazdaságokból a traktorállomásra került gépek legnagyobb része igen rossz állapotban feledett. Földbirtokos kapitalistáink nemcsak az embereket, de a gépeket is igyekeztek kihasználni. Raktározás, korrózió folytattak velük. A traktorállomáson található és most javításra váró Kállai motor futókerékét talán azóta sem kenték meg, mióta ujkorában a gyárból kikerült. ... A gépek most a traktorállomás kezelésében valóságos ujjászületnek.

A gyéresi traktorállomás az előirányzott munkákat körülbelül EGY HÓNAPPAL ELŐBB FEJEZIK BE, mint azt előirányozták. Az egyhónapi nyereséget arra használják fel, hogy megkezdjék az őszi javítási munkákat: vetőgépek, boronák javítását, stb. Aki ősszel jól és sokat szánt, az már tavasszal óriási nyereséggel indul tovább. Ezen a traktorállomáson idén ősszel annyit fogunk szántani, amennyirel a télen állmodni sem mertek volna. Kővér idő van a kővér időknek kitűnő szövetése a jó gép, a szorgalmas, szakszerűen dolgozó ember.

Az út mentén, Aranyosgyéres és Harasztos állomások között, szemben a méhes, muskátlis órházzal, nagy darab lapos terület bukkan fel. Süri, kies, bokrosodó, gyönyörű hely. Buza és árpa. Sehol meggye, sehol választó vonal, vagy ritkulás benne. Egyforma gépi munka az egész. Demény Béla és Salmarean Viorel mesterműve. Parasztok az út mentén, madáros emberek a vonatból, a süri vetéscsodát, majdnem levetett kalappal bámulják.

Igen, ez tisztességes, lelkiismeretes munka! Mindent összevéve: a gyéresi traktorállomás meghódította az Aranyos és a Marosmentét. A csatának második részére most készülnek. S a jelek szerint ebből is nagy győzelem kerekedik.

SZILÁGYI ANDRAS

Felvételi vizsga a széki mezőgazdasági szakiskolába

SZÉK — A szamosmegyei Szék községben létesített magyar tanmolví állami mezőgazdasági szakiskola igazgatósága közli, hogy az elkövetkezendő iskolai évre a felvételi vizsgákat június 29—30 napján tartják meg Széken az iskola épületében. Felvételi vizsgára jelentkezhetnek a dolgozó földművesek és értelmiségiek két elemi végzettségű gyermekei, vagy azok a négy elemi iskolát végzett tanulók, akik 1948 előtt végezték iskolájukat és abszolváló vizsgájuk rendelkeznek. Legmagyarabb életkor 14—16 év.

Az iskola teljesen ingyenes, a minimum az ingyen lakás, koszt és a tanzserek mellett igen sok más kedvezményt is biztosít a tanulóknak.

Bővebb felvilágosításért érdeklődni lehet az iskola igazgatóságánál (Mezőgazdasági Szakiskola Szék—Sic, Szamos megye).

A levelezők feladata

A közelmúltban megbeszélést folytattunk a nagykarolyi járási olvasóinkkal. Sok eleven építő megjegyzés mellett olvasóink közül többen is figyelmeztettek a vidéki levelezők munkájának fontosságára. Utaltak arra, hogy jó, a népet szolgáló demokratikus sajtót csak akkor teremthetünk, ha az önkéntes levelezők minél szélesebb hálózata kapcsolódik be a lapkészítés munkájába.

Mondanunk sem kell, hogy csak helyeselni tudunk az ilyen felszólalásokra. Az utóbbi fél-évtizedben állandóan szorgalmaztuk magunk is az önkéntes levelezők beszervezését és boldog örömmel adtunk helyet beküldött leveleiknek. Tudjuk, hogy e levelek közlésével sikerült jobba tennünk lapunkat. Ezentul erősödött a szerkesztőség és a dolgozó tömegek közti kapcsolat is. Meg kell állapítanunk, hogy különösen nagy segítségünkre voltak vidéki levelezőink a tavaszi vetési kampány előkészítése és a vetési eszta folyama alatt. Több, mint 170 levelet kaptunk ebben az időszakban, s ma már tudjuk azt, hogy egy-egy levelezőnk helyes észrevétele a saját községében figyelmeztet, serkentőleg és mozgósítólag hatott más községekre is. Igen jó leveleket kaptunk például ebben az időszakban Bánffyuhunyadi levelezőinktől, a szamosmegyei Buza, Bacza, a tordamegyei Felvinc, vagy a szilágysági Ermihályfalváról, Ér-

szakácsiból, de sok más itt fel nem sorolható községből is. E levelek megírásával levelezőink maguk is sokat tanultak és azonkívül közvetlenül résztvettek a vetési csatára való mozgósításban és példamutatásban.

Nem elégedhetünk meg azonban az elért eredményekkel. Sem mi, sem levelezőink. A szocialista építő munka az ország üzemében s ma már a falvakon is egyre fokozódik. Élesedik az osztályharc, bokrosodnak a tennivalók. Levelezőinknek tehát arra kell törekedniük, hogy az eddiginél is fokozottabban vegyenek részt a sajtó munkájában. Most azonban már nemcsak egyszerű beszámolókat várunk. Várjuk, hogy szigorú építő bírálatot gyakorolva nézzenek a dolgok mélyére és építőleg mutassanak rá a hibákra, valamint a hibák kiküszöbölési módjára. Ne csak arra törekedjünk, tehát, hogy sok levelet írjunk, hanem arra is, hogy minél jobb levelet írjunk. E cél megvalósítása érdekében javasoljuk, hogy levelezőink különösen falvakon szervezzenek levelező bizottságot több taggal, közösen vitassák meg a megírandó anyagot, közösen ellenőrizzék a tényeket, mert így messzemenő módon sikerül megjavítaniok a levelek minőségét is. A levelek írása mellett ez legyen most levelezőink egyik legfontosabb feladata.

HÁROM LEVÉL:

Erbogyoszlón kulturházzá alakították a korcsmát

ERBOGYOSZLÓ. — (Levelezőnk írja.) A szilágymegyei Erbogyoszló község kulturális fejlődését nagy mértékben akadályozta egy megfelelő kulturterem hiánya. A Román Munkáspárt kezdeményezésére a község öntudatos szegény- és középparasztja május elsejére ezt a hiányosságot felszámolta. Egy régi korcsma helyiséget alakítottak át a követelményeknek megfelelő kulturházzá önkéntes munkával.

Az önkéntes munkában fáradságot nem kímélve vette ki részét a községi Ifjúsági Szövetségbe tömörült ifjusága. Ezer munkaórát dolgoztak, csakhamar a terem május 1-ére befejeződik.

A község dolgozói ma büszkeséggel tekintenek az egykori szamoskorcsma helyiségéből átalakított szép kulturothomokra és nagy kedvvel törekednek művelődési szintjük emelésére.

ERDELYI GASPÁR

Tanfolyamon vettek részt a nagykarolyi kisiparosok

NAGYKAROLY (Tudóstónktól) — Hathetes politikai felvilágosító tanfolyamot rendezett a nagykarolyi kisiparosok részére a Kisiparosok Szakmai Egyesülete. A hét minden napján külön csoportok részére a Román Munkáspárt és a Magyar Népi Szövetség által kijelölt előadók ismertetik a politikai, ideológiai és gazdasági kérdéseket.

Az előadások során a Román Nép-köztársaság 1949. évi Állami Terve, az Alkotmány, a szövetkezeti kérdés, és sok más hasonló tárgyú kérdések szerepeltek. Az előadásokat minden esetben részletes vita követi, hogy a hallgatókat minél jobban elsajátíthassák a kisiparosok.

A hathetes tanfolyam szervezésében különös érdeme van Hubay Béla egyesületi elnöknek. A tanfolyam a héten ér véget és a tervek szerint záróvizsgát rendeznek a kisiparosok részére.

J. e.

Sertéshizlaldát létesítették Zilahon

ZILAH. — (Tudóstónktól.) A zilahi lakosság jobb és bőségebb hússal való ellátása, valamint az ország nemzetgazdaságának fokozása érdekében a város vezetősége községi sertéshizlaldát állított fel. Emellett két államosított malmot is kezel a város, költséget nem kímélve, csak hogy a városnak és a környező községeknek minél fokozottabban biztosítani tudja a lisztellátását.

A malmok igen siralmas állapotban kerültek annakidején az állami tulajdonba. Az államosítás előtt a malomtulajdonosok egyáltalán nem törődtek a gépek karbantartásával. Semmit nem javítottak. Így a város a nagyfokú javítások miatt az 1948-as évi veszteséggel zárta a malmoknál. Nem akarta a malmok rendbekerítésének és üzembehelyezésének költségét a lakosságra hárítani.

Minden remény meg van arra, hogy a bőségesnek ígérkező termés és a városi sertéshizlaldó komoly mértékben megjavítsa a zilahi dolgozók ellátását.

S. Z.

FELHÍVJUK FALUSI DOLGOZÓ FÖLDMŰVES TESTVÉREINK, VALAMINT A RADIÓKÉSZÜLÉKKEL RENDELKEZŐ KULTUROTHONOK FIGYELMÉT, HOGY A ROMÁN RÁDIO MAGYAR ÓRAJA MINDEN VASÁRNAP REGGEL 8 ÓRA 15 PERCKOR A FALU-ÓRA KERETÉBEN IDŐSZERC, A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEKET KÖZVETLEN, ÉRDEKLŐ MVSORT KÖZVETIT.

Versenyszellemben folynak az előkészületek

a MNSz nagyváradai kerületi közgyűlésére

NAGYVÁRAD. — (Kiküldött munkatársunktól.) A Magyar Népi Szövetség kerületi szervezeteinek közeli közgyűlését előkészítő munkák városszerte versenyszellemben folynak. Az átszervezés eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy az lényegesen megerősítette a szervezet kapcsolatát a dolgozó tömegekkel és a fejlődés irányába terelte a szervezeti életet.

Nagyvárad versenyben van Arad, Debrecen, Győr, Pécs, Szeged, Tatabánya, Ujvidék, Zalaegerszeg, az egyes kerületek is versenymunkáival készítik elő közgyűléseiket. A verseny főbb pontjai között a tagok létszámának növelése, a fokozott szervezeti élet kialakítása, felvilágosító politikai füzetek és a Magyar Népi Szövetség napisajtójának terjesztése és a tömegek mozgósítása.

AZ OLASZI KERÜLET
MNSz székházát valóságos ujjáalakítja a nagyszabású tatarozási munka.

Vasárnap lesz a közgyűlésünk, addigra mindennek rendbe kell lenni — mondja Fodor György szervező felelős — és olyan megértéssel kapcsolódtak be tömegeink, hogy egy előadás alkalmával az önként megajánlott összeg felülhaladta a 25 ezer lejt és az önkéntes munkában is ezren felül vettek részt.

Versenyszellemben folynak itt is a tagok beszervezése, brosúrák és MNSz lapok terjesztése. Mező Sándorné és Vass Jánosné járnak a szervező munka élén.

A PROLETÁR-UTI
MNSz székházban is szorgalmas munka közben találjuk Király Ernő szervező-felelőst, aki Kokics János és Solinger Lajossal együtt a székház rendezőbizottságát vezik sora.

Itt, Torda Józsefné és Hentz Ferencné jár a versenyben elől. Szép falkúság büszkélkedik az előszobában. Tóth Anna, Kegyes József írta a többiek között kiemelkedő cikkeket.

Nehézségeink is vannak — mondják és megtudjuk, hogy nincs kultúrterem. — A „Szent József kulturháza” az egyházi hatóságok igen magas bért igényelnek minden egyes alkalomra, azzal az indoklással, hogy ezeken a kultúr-előadásokon nem csak katolikusok, hanem más vallásúak is résztvesznek.

Jelképes rajzos tábla jelzi az utcafelelősök működését. Repülőgép, autó, vágatató lovas, ökrös fogat, mankós ember, teknősbéka, csiga és rák rajza nyitja meg az egyes rovatokat. Az utcafelelősök neve abban a rovatba kerül, amelynek jelképe legjobban megfelel végzett munkájának.

Panaszos dolgozók keresik fel a szervezet helyiségét. A városi közművek vízosztályának méltánytalan eljárását kérik megszüntetni. A vá-

rostól távol eső tetejen hat-nyolc hónapra is összegyűjtik a vízművek alkalmazottai a vízszámlákat és azt egy összegben akarják behajtani az itt lakó embereken. Akik nem fizetnek, azokat bizottság látogatja meg és rögtön bírságot vetnek ki rájuk.

— Ismerjük a helyzetet — hangzik el a MNSz vezetői részéről — és már a Román Munkásparton keresztül törtétek is lépések, hogy a múltból visszamaradt dolgozóellenes beállítottság megszűnjön.

Az ujjvárosi kerületben

Báder Ferenc szervező-felelős egyedi rendezet a székházban. Itt is nagyszabású átalakítások történtek. A tagok beszervezésében és a sajtó terjesztésében kitüntetett külön, apró zászlókkal jelezve tartják nyilván, hogy egy pillantás is elegendő, hogy megtudjuk azt: ki jár az élen. László András, Makkai Andrásné, Erdei Géza és Patkós Jánosné zász-

lócákai vezetnek sorrend szerint. Ez a kerület vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja közgyűlését, amelyre minél nagyobb számú dolgozót igényelnek mozgósítani.

Szorosabb kapcsolat a tömegekkel és fokozott szervezeti élet egészséges tükröződését vetíti elő az átszervezés szépen haladó munkája.

Meg kell oldani a jéggyár kérdését Nagykarolyban

NAGYKAROLY. — (Tudósítónk írja). Napról-napra melegebb lesz az idő és Nagykarolyban pillanatnyilag nincs mód a jéghiány megoldására. Ez pedig komoly dolog a mezőgazdasági jellegű városban, annál is inkább, mert a nagykarolyi vajgyár e pillanatban naponta 600 kiló vajot gyárt és az Állami Terv keretében ezt a mennyiséget rövidesen még lényegesen fokozza. Egyedül a vajgyárnak naponta 150 kiló jégre volna szüksége. De jéggel kellene ellátni a kórházat, a Comeart, a sörgyárat, a cukrászdákat, hogy a magánháztartásokról ne is beszéljünk. E pillanatban egyedül a sörgyár rendelkezik valamennyi elvermelt jéggel, ez azonban a saját szükségletét sem fedezi, azonkívül mocsaras helyről származva, alkalmatlan is a kórházhoz, vagy az élelmiszereknél való használatra.

Nagykarolyban volt valamikor jéggyár. Ez látta el nemcsak Nagykarolyt, hanem Szilágysom-

lyót, sőt Zilahot is jéggel. A régi jéggyárat azonban a tulajdonos már régen leállította. A 20 ezer kalóriás kompresszor, a kondenzátor, a tartályok és a szivattyúk azonban könnyűszerrel kijavíthatók volnának. Mindössze egy 380 voltos három fázisú, 40 lóerős motorra lenne szükség s akkor a jéggyár naponta 3 tonna jéget tudna előállítani.

A város vezetősége május 17-én szakértőkkel kiszállt a helyszínre és megvizsgálta a jelenleg üzemben kívüli jéggyárat. Megtette a lépéseket is, hogy megfelelő segítségben részesüljön a jéggyár üzembehelyezésére. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy eléggé keszén szánta rá magát erre a város vezetősége és így most nagyon gyors ütemben kell dolgoznia ahhoz, hogy az üzemet megindíthassa. Ennek érdekében legalább olyan odaadással kell dolgoznia és legalább olyan ütemben, mint a városi villanytelep építésénél.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Május 27-én, pénteken este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. (Részben új szereposztásban.)
Május 28-án, szombaton este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. (Részben új szereposztásban.)
Május 29-én, vasárnap délután 4 órakor: EGYSZER MAJD IGY LESZ. (Részben új szereposztásban.)
Május 30-án, hétfőn este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. (Részben új szereposztásban.)
Junius 1-én, szerdán este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. (Részben új szereposztásban.) Záróelőadás.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Május 29-én, vasárnap este 8 órakor: SZOROCINCIN VÁSÁR.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Talpalatnyi föld.* Magyar film.
MAXIM GORKIJ: *A rejtélyes okmány.* Előadások 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: *Talpalatnyi föld.* Magyar film.
POPULAR: *Aramlyukos.* Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.
MUNKÁS: *Élet a várban.* Előadások 3, 5, 7, 9 órakor Vasárnap matiné.
UJ IDŐK: URSS Híradó 10. szám. Uttörök 2. szám. Az élet ereje. Egy rendkívül érdekes film az állatok életéből, hat felvonásban.
URÁNIA: *A rejtélyes okmány.* Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

Ruházati és ételmezési jegyet kapnak a gondozásba vett gyermekek

KOLOZSVÁR. — A város ideiglenes bizottságának kereskedelmi osztálya közli, hogy a kereskedelem és ételmezési minisztérium jóváhagyta ételmezési és ruházati jegyek kiadását azoknak a gyermekeknek a részére is, akiket a munka és népjóléti minisztérium városokba küldött gondozásra és nevelésre. Ezen gyermekek után a családfelelősök is

ételmezési és ruházati jegyet kap, ha nem tartozik a fizetéses alkalmazottak csoportjába. Az ételmezési és ruházati jegyek a munka- és népjóléti minisztérium igazolása alapján 1949 május 31-ig bezárólag vehetők át a városi ideiglenes bizottság kereskedelmi osztályától.

Meghalt Ács Ferenc festőművész

KOLOZSVÁR. — Ács Ferenc, régi generációhoz tartozott, a kolozsvári festők nesztora, azonban résztvett a szakszervezeti életben és a legnagyobb figyelemmel kísérte a művészet újjáalakulását. A legutolsó nagy kollektív kolozsvári tárlaton megfellemléséért Brigadéros című képe, mely már a mai időket tükrözötte lendületével. Ács Ferenc halála nagy részvétet váltott ki. Temetése szombaton lesz a köztemető halottas kapujánál.

ADÁS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresünk romlott fehér lisztet ragasztónak. Bemutatni délelőtt 8-2-ig „Világosság” kiadóhivatalában. Gr.

MEGVÉTELRE keresünk félcélos, jókarban levő kerékpárláncot. Bemutatni a kiadóhivatalban, délelőtt 10-től. Gr.

GAZTARTÁLYT keresek megvételre. Bolintineanu (Kölcsey)-utca 20. 3547

EBÉDLÖBERENDEZÉS és kombinált szoba eladó. Gruia-utca 9. 3515

MEGVÉTELRE keresek Technikai Lexikont (magyar nyelvű) kifogástalan állapotban. „Világosság” kiadóhivatala, Debitzkyne. Gr.

MEGGYPIROS damentuch kabát (nem kull), 2x4 méteres gépi perzsaszőnyeg, négyrészes spanyolfal, négyrészes kosztoscsésze, villanypárna eladók. Kogalniceanu 7., emelet. 2-4 között. 3551

ELADÓ kitűnő állapotban festett panel kombinált szobabutor, darabonként is. Bethlen-utca 19., II. emelet, Suciunál. 3536

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szöig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 20 lej pótdíj fizetendő.

PERZSASZŐNYEG 250x350 méter, jó állapotban olcsón eladó. Erdéklődni délután 2-3, vagy 8-9. Rosenzweig, Brassai 6. 3537

EGY szép kiviteli, diófurniros kombinált szekrény eladó. Tache Ionescu 77., asztalosnál. 3545

ELADÓ 4+1 lámpás Orion rádió, majdnem új és két fotell, modern. Postakert-utca 5. Erdéklődni délután 4 óráig. 3543

YORKSHIREI fajkan és koca eladó. Török-vágás 25. szám. 3550

KONYHABUTOR olcsón eladó. Molotov 6., asztalosműhely. 3549

INGATLAN-LAKÁS
OLCSÓN eladó Rákóczi-ut elején új épületben 3x2 és 3x1 szobás kombinált öröklakás. Erdéklődni László, Rakovitz-utca 10. Tkv.

EGY szoba, konyha, komfortos, beköltözhető öröklakás, belvárosi 4 lakásos ház eladó. Mezey úgynökség. Dózsa György-utca 16. 3511

KÉT szolid dolgozó nő fürdőszobás lakást kaphat. Rákóczi-ut 110. 3539

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kikölcsönzése. „Dália”. Horea-ut 35. Tkv.

ELVESZETT Dragalina 104. szám alatt egy hathetes fekete-fehér malac. Megtalálóját jutalomban részesítjük. 3553

Keresünk ikerban levő **tehergőpkocsit** 3 tonnáig **Felvezünk** viz-, olaj-, gáz-, calorifer **szorítókat** **Vásárolunk** viz-, villanyzere és **szerszámokat**

INSTALATII

Veszünk 100-300 s:emélyes **főzőkemencéket** **Írásbeli ajánlatokat a** **„COMCAR”** **vágóhídi igazgató-ságához kérünk**

Id. Bogdán János
életének 83-ik évében rövid szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 28-án, szombaton délután 4 órakor lesz a temető közkapujánál.
A gyászoló család

Elveszett okmányok Pierderi de acte

Az alábbi felsorolt személyi okmányok elvesztek és azok tulajdonosai semmisnek nyilvánítják:

- Au fost pierdute si declarate de drept nule urmatoarele acte:
1. SUKOMER Ludovic, Str. Eminescu Nr. 11, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
  2. CSERTAN Rozalia, Str. Apoi Nr. 11, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 45280 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
  3. TAKACS Francisc, Str. Elő Nr. 18, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
  4. MODI Elisabeta, Str. Treacătoarei Nr., Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
  5. FÜLÖP Susanna, domiciliată în Cluj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 29938, din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
  6. ROSTAS Elisabeta, Rostás Francisc, Rostás Elisabeta, Rostás Ana, Rostás Iléana, Str. Lingurarilor Nr. 73, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr, eliberate de Militia Cluj și cartelele de alimente (1 buc. tip C și 4 buc. tip D2) și cartelele de îmbrăcăminte (1 buc. tip C și 3 buc. tip D) eliberate de Primăria Municipiului Cluj. 3534
  7. PAROK Zoltán, Str. Tache Ionescu Nr. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 55807 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj. 3546
  8. MÓZES Ludovic, Str. Armata Rosie Nr. 142, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 36745-1946, eliberat de Militia Cluj. Gr.

Az Állami Magyar Színház évadzáró előadása:

Május 28-án, szombaton este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG.
Május 29-én, vasárnap d. u 4 órakor: EGYSZER MAJD IGY LESZ.
Május 30-án, hétfőn este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG.
Junius 1-én, szerdán este 8 órakor: KÜLÖNÖS HÁZASSÁG. Évadzáró előadás.
Valamennyi előadás részben új szereposztásban.